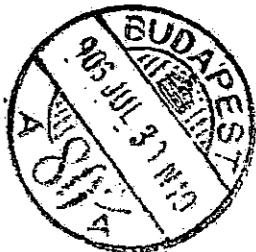

SZARVAS ÉS VIDÉKE

== Társadalmi és szépirodalmi hetilap. ==

<p>Szerkesztőség: Belicey-utca 11. szám. hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Bérmertetlen levelek el nem fogadtatnak.</p>	<p>MEGJELNIK MINDEN VASÁRNAP. Előfizetési árak: Egész évre . . . 8 kor. — Félévre . . . 4 kor. Negyedévre . . . 2 kor. — Egyes szám . 16 fill.</p>	<p>Kiadóhivatal: Belicey-utca 11. szám. alatt hová az elő- fizetési pénzek intézendők. Hirdetéseket jutányos áron elfogad. Kiadó s laptulajdonos SÁMUEL ADOLF</p>
--	---	---

A szocializmus térfoglalása vármegyénkben.

A szocialisztikus eszméknek, melyek a mai gazdasági és tulajdonjog-rend eltörlésére irányulnak, legjobb talaja különösen a gyártelep, hol nagyszámu a munkásnép, ahol tanult munkás tömeg él. Ugyanis a gyári munkás seregekben a solidaritás hamar megerősül, mert együttesen érzik kihasználásukat.

A gyárpar, a gép bekapcsolása a természetbe s ezzel a munkanélküli csapatok kialakulása voltak azok a tényezők, amely a szocialisztikus eszmék terjedését hatalmas s fáradhatatlan szárnyra segítették.

Elég volt egyszer szárnyra bocsájtani, hogy félelmesen csattogva röpjön be a kerek földet.

Sajátságos azonban, hogy bár ez eszméknek első fészke, befogadója és dajkája a gyártelep s például Angliában csak akkor indulhatott hódító útjára, amikor gyári munkásokról lehetett beszélni, mégis nem általánosíthatjuk ezt a főtevésséget olyan értelemben, hogy első sorban a szocializmus meleg fészke az a hely, ahol a gyárpar virágzik.

Hogy ez így áll, meggyőz bennünket Anglia és Németország összehasonlítása.

Anglia óriási, félelmes gyárparával nem versenyezhet Németország s mégis Németországban a szocialisták ügye jobban áll, amit bizo-

nyit, hogy vagy 83 képviselőjük került be a parlamentbe.

De mivel lehetne annak nyitját megtalálni, hogy Magyarországon, Békésvármegyében talált ugyszólván a legjobb talajra a szocializmus — amit számadatokkal is lehetne megerősíteni — holott itt jobbra mezőgazdasági munkásokkal állunk szemben.

Már pedig az nyilvánvaló, hogy a mezőgazdasági munkásnép nem oly érzékeny s fogékony az újítások, az új intézmények iránt s általában mindaziránt, a mi a haladást képviseli.

A mezőgazdasági munkásnép ragaszkodik mindenhez, ami régi. Nincs oly osztályréteg, amely annyira erősen conservatív lenne, mint ezek.

Az sem szenved kétséget, hogy a szocializmus karjaiba azok vetik magukat első sorban, akik elég értelmesek s érzékenyek ahhoz, hogy a jövedelem megosztásánál saját érdekeiknek szószólói legyenek s akik képesek saját érdekeiket képviselni.

A mezőgazdasági munkások bizonyára önmaguktól tenni nem igen tudnak; nem dönthető meg az az állítás, hogy nem állanak az értelmiség oly fokán, mint a többi munkások. Az értelem pedig legkivált fegyvere a szocializmus terjedésének.

Hogy Békésvármegye gazdanépe a szocialisztikus áramlatnak mégis engedett, annak okát

egy veszedelmes tünetben kell látnunk: a paraszt földéhségben. Életcél, sóvár vágy minél nagyobb földterület tulajdonosa lenni. A földközösség jelszava igen alkalmas arra, hogy a mezőgazdasági munkásnép is azon irányzat hívének vallja magát, amelynek tulajdonképeni szebb és magasabb eszméit átérteni még nem képes.

Bizonyára az alacsony munkabér is egyik ok, de még inkább az a tudat, hogy másnak van s nekik nincs.

A paraszt földéhség ki nem elégíthető, legfeljebb csillapítható. Orvosszer: a parcellázás, ami óriási gazdasági érdekeket elégíthet ki. Egyszermind egészséges birtokmegosztás szolgál.

A parcellázással kapcsolatban természetesen szükséges a kedvező hitelnyújtás.

Amily arányban történik a birtokmegosztás, oly arányban oszlik az elégtelenség s tűnik el minden szocialistikus törekvés. Nagy horderejű különösen vármegyénkben a meginduló nagyarányú parcellázások, mert némileg gátat fog vetni a békétlen törekvéseknek s legalábbis egy időre a nyugalom megteremtésére közre fog hatni, mint egyik elég hathatós tényező, ambar sok követelés teljesítése adná meg csak a teljes nyugalmat.

At kell látnunk, hogy mélyen gyökeret vert nálunk a szocializmus s hogy kívánatos volna, hogy a gazdasági törvényhozásunk ebben az irányban üdvös intézkedéseket hozna.

S. K.

TÁRCZA

Manöver.

Voják Józsefet félelmetesen okos embernek tartották. Kis városban mindig nagy respektusnak örvendek azok, akik vagyont tudnak szerezni.

És méltán. A vagyonszerzés, akármilyen ideálisan vélekedjünk is, a szellemi kvalitásokon kívül szorgalmat, önmegtartóztatást és energiát feltételez. Voják József egyszerű pékmestertől küzdötte fel magát a félmiliosok rangosztályába. Csodálatos üzleti teleményessége volt. A házat, telket, tanyát, a mit vásárolt, mintha áldás lebegette volna körül. Rohamosan emelkedett az értéke.

És folyton vásárolt. Egyszer nagyott néztek az emberek. Ez akkor történt, mikor Voják József egy félig rombadült várkastélyt vett meg, aztán nagy költséggel kitataroztatta.

— Ebbe belebukik, mondották az emberek.

Ötvenezer forintot nyert rajta. Már mikor megvette tudta, hogy kinek fogja eladni.

Általában szeretett amatőröknek eladni egy-egy szép tanyát, gyümölcsösöt, villát. Az amatőrök jobban fizetnek. Azok a poézisért is pénzt adnak.

Ezt Voják József nagyon jól tudta, ambar benne nem volt egy poétikus vonás sem. Hüvös, józan volt mindenben. Még a közügyek megítélésében is.

A mi a közügyeket illeti, érdeklődése csak platonikus volt. Ő maga sohasem vállalt semmi tisztséget. Az ilyesmi idő- és pénz pazarlással jár. Még a képviselő-választásoknál is csak akkor adta le a szavazatát, ha kocsin jöttek érte és ha nagyon ráért.

És éppen ezért mindenki megfoghatatlannak találta, hogy egyetlen fiát, Istvánt a katonai pályára adta. Huszárnak. Ez tudvalevőleg nem olcsó mulatság. De Voják különösen belevásárolt a huszárságba. A fiu már hadnagy korában ugyancsak dobálta a pénzt. Az öreg rövid két év alatt háromszor fizette ki a hadnagy ur adósságát.

Aztán jótékony szünet következett. István vagy másfél esztendőig szolidul mulatkozott, beérté az apánázssal. De jól mondja a római filozofus Szeneka,

hogy a szelidített vadállatnak nem szabad hinni. Mikor Voják István főhadnagy lett, ismét adósságokat kellett csinálni. Az öreg ismét az előtt a dilemma előtt állott, hogy vagy kivetni kell a fiával, vagy kifizeti az adósságot.

Ez egyszer még az utóbbira szánta magát, de elhatározta, hogy utóljára. Még is mondta a fiának.

— Annak semmi értelme sincs, hogy keserve-én szerzett vagyonomat oktalanul elpredáld. Ha meg nem becsülsz magadat, jöhetsz huza megyei inoknak.

Azzal haza utazott. Félévig rendesen ment a dolgo, de aztán ismét prezentáltak neki néhány váltót. Az öreg nyugtalanul járt fel s alá szobájában. Félóra után döntött, aztán kiment a vasutra és elutazott Erdélybe, abba a városba, ahol a fia szolgált.

Inkognitó érkezett, s még az este felkeresett egy hírhedt örmény uszorást. Így szólt hozzá:

— Uram, akar ön rizikó nélkül késszépénben ezer forintot keresni?

A válasz igenlő volt. Még olyan uszorás nem termett, aki hasonló ajánlatot ridegen visszautasított volna. Az öreg Voják kitett az asztalra huszezer forintot és így szólt:

TERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES IZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

Gazdasági kérdés - nem politika.

Abban a mozgalomban, mely az országban indult a magyar ipar felvirágoztatására, a magyar társadalomra és a magyar ipar s kereskedelemre nagy jelentőségű szerep vár.

Évtizedek óta be kellett törödni abba a ténybe, hogy a magyar állam politikailag akkor, mikor a magyar ipar és kereskedelem érdekeiről van szó.

A közjogi kapcsolat, mely Magyarország és Ausztria között fenn áll, a gazdasági kérdést politikai kérdéssé juttatta át és fejlődött az a természetellenes helyzet, hogy a magyar állam nem azt nézte, mit kell tennie a magyar ipar megerősítése érdekében, hanem azt kérdezte: mit szól ehhez Ausztria? A vámterület közösségének fentartása lett az a bálvány, a melyet a magyar állam életének intézői körül imádtak. Mondhatnám azt is, hogy mesterségesen elnyomták minden törekvést, mely a magyar ipar felvirágoztatását célozta, de ha ezt nem is mondjuk, annyi bizonyos, hogy megátalkodott merev passzív rezisztenciával nézték az „Osztrák” ipar elbizakodott gögöcs térfoglalását, a hazai kézmű és házi iparnak végelgyengülésben való haldoklását, az iparosok és kereskedők tönkretételét, elszegényedését, bukását.

Miért politikai kérdés az, hogy Magyarországon cserezzon a timár, gyaluljon az asztalos, fonjanak a szövöszékeken?

Miért politikai kérdés az, hogy füstölögjenek a gyár-kémények? Mi köze a politikának ahhoz, hogy a magyar iparos milyen anyaggal, szerszámmal dolgozik és milyen portékát ad a fogyasztó kezébe a kereskedő?

Visszont miért dolgozzék a szürszabó, a takács, a csizmadia, mikor vevőjéhez betoppan a mézesszájú osztrák vigéc s az idegen czafatot olcsóbban kínálja.

A gazdasági önállóság természetesen feltehető az állami létnek. Tizedrangú operette-államok is önállóan rendezkednek be és maguk alkotják meg vámtarifájukat. — Alkossuk meg hát mi is gazdasági önállóságunkat, nem ugyan a politika segítségével, hanem társadalmi uton.

Törvény nélkül és vám nélkül a lelkekben állítsuk fel a vámsorompókat. Ennek a tarifának csak egy létele van: magyar iparcikket adunk el és magyar árut vásárolunk. A forga-

lomba csak honi gyártmány kerüljön, a kereskedő ne tartson külföldi portékát, a fogyasztó ne vegyen idegen ringy-rongyot s az iparos ne dolgozzék külföldi nyers anyaggal.

A magyar társadalom most kimondta: idáig nem törődünk azzal, hogy magyar árut veszünk-e, de ezentúl csak honi termékeket vásárolunk. A lenézett magyar árut fogják ezentúl keresni — a kereskedők és iparosok mulik, hogy meg is találják. Ha a kereskedők és iparosok rétegének minden egyes tagja tudatára jö annak, hogy boldogulásának kulcsát önmaga tartja a kezében, ha az egyéni sérelmeket alárendeli az egyetemes köz érdekének és egy nagy impozáns munka-képes testület vizsgálja az örömmel a társadalom szózatát: a földből fognak kinőni a sorompók és talpra állítják a magyar ipart.

HIREK.

— Kinevezések. A király Tóth Ferenc gyulai ügyészségi alügyészt és dr. Aigner Dező orosházi járásbírói albirót a gyulai törvényszékhez bírákká nevezte ki.

— Áthelyezés. A király dr. Tholt István gyulai törvényszéki bírónak a budapesti büntető törvényszékhez, saját kérelmére leendő áthelyezését megengedte.

— Vizsgálat. A nagyváradai felmérési felügyelőség részéről Taufer Vilmos felügyelő tartott ellenőrzési vizsgálatot a Szarvason működő mérnökök felett s a végzett munkálatok tekintetében legnagyobb meglepedését fejezte ki.

— A tótkomlói pánszláv fészkelődés. Mult számunkban hírt adtunk a vármegyénkben megindult pánszláv fészkelődésről s hogy annak elfojtására sürgős intézkedés volna szükséges. Most a belügyminiszter táviratilag felhívta dr. Fábry Sándor főispánt, hogy tegyen a miniszternek a békésmegyei pánszláv fészkelődésről kimerítő jelentést. A főispán jelentése szerint a pánszlávizmussal főfészke Békésmegyében Tótkomlós, ahol a pánszláv propaganda élén Sztik Gyula tanító áll, aki tagja a tótkomlói földműves egyesületnek is, mely a pánszlávizmust a szocializmussal együtt terjeszti. A földmunkás-egylet kebelében alakult meg a „Beszeda” tótkomlói, mely alapszabályellenes agitációt fejt ki.

A belügyminiszter legközelebb megteszi az intézkedéseket a dalkör hatósági feloszlására iránt, Sztik Gyula ellen pedig a kultuszminiszter fegyelmi vizsgálatot fog indítani.

— A színház megnyitása. Augusztus 5-én kezd meg dr. Farkas színtársulata a városi színpadon az előadásokat. A színházi bizottság f. hó 21-én tartott ülésén megállapította már az első hét műsorát is. Ennek megfelelőleg színpadra kerül: 5-én „A bor”, 6-án „János vitéz”, 7-én „Takarodó”, 8-án „Postás fiú és huga”, 9-én „A csöppesség”, 10-én „Paholy”, 11-én „Pillangó kisasszony” és „Gringoire”, 12-én pedig d. u. „Falu rossza” és este a „Drótos tót”. Mindezen darabok fél helyárok mellett adatként elő. A színházi bizottság erre való tekintettel pártolással terjeszti az előjárás elé a színházvezetőnek azon kérelmét, hogy a színházi helyiséget esténként fizetendő 10 K.-t engedjék el, a mi méltányos is volna.

— A háromfi-tenyésztő egyesület közgyűlése. A szarvasi háromfi-tenyésztő egyesület vasárnapi közgyűlése a tagok és nagyszámú érdeklődők részvétele mellett tartatott meg. A közgyűlés tárgysorozatának kiemelkedő pontját képezte Berzeviczy Zsigmond állattenyésztési főfelügyelő, szakszerű, érdekes előadása. Elhatározta az egyesület, hogy idővel a magyar háromfi-tenyésztésére és nemesítésére fogják a főszerepet felvállalni, egyelőre azonban a tiszta orpingtonokat és a tiszta kopasznyaku tyúkokat fogják nagyobb mérvben tenyészteni.

— Halálozás. Egy derék polgártársunk munkás élete fejeződött be Trebitsch Gusztáv szarvasi kereskedő elhunytával. Életének 73-ik, holdog házasságának 43-ik évében folyó hó 23-ikán hunyta le örök álmra szemeit. Temetése folyó hó 25-ikén d. u. ment végbe nagy részvét mellett, melyen dr. Borsodi József főrabbi mondott gyászbeszédet. Az elhunyt felesége, gyermekei és kiterjedt rokonsága gyászolja.

— Selyemfonó-gyár Csabán. Hogy Békéscsabának ipara és kereskedelme mily rohamosan fejlődik, tanúsítja a létesülő gyárak nagy száma. Legújabbán selyemfonó-gyár létesítése határozatott el, mely a jövő év május havában már üzembe is fog vétetni.

— Ezt a pénzt apróként kölcsön fogja adni Voják István főhadnagy urnak, kinek mellesleg szólva, én vagyok az apja.

— Értem.

— Úgy kell intéznie a dolgot, hogy legalább hatvan ezer forint áru váltót szerez tőle. Ha többet, annál jobb.

— Értem.

— A váltók természetesen az én tulajdonomat fogják képezni. Mihelyt átadja, azonnal leolvassok önnek ezer forintot készpénzben.

— Meglesz.

Mind ezt hamarosan írásba foglalták, s az öreg Voják haza utazott. Számítása egyszerű, logikus volt. Az uszorás egyszerűen fogja a váltókat perelni, s akkor ő megjelenik s beváltja a váltókat a főhadnagy anyai örökségének terhére. Így abból megment négyvenezer forintot, aztán kvietáltatja a fiát, s otthon majd elbánnik vele.

Egész nyugodtan várta a fejleményeket. Mitha üzletéről lehet szó. Nem jó üzlet, de valamit mégis meg lehet menteni a kárból.

— Fél év múlva ismét megjelent az Erdélyi helyi örségi városban az örmény uszorásnál.

— Hogy állunk? kérdezte.

— Rosszul, hangzott a savanyu válasz.

— Hogy érti ezt?

— Úgy hogy az ön fiának összesen ötszáz forintot tudtam kölcsön adni.

— És milyen váltót szeretett tőle?

— Ezer forintosat. Nem merem többet kérni.

— Jól van. Csak várjunk.

De bizony hiába vártak. A főhadnagy fél évig nem jelentkezett az uszorásnál. Mi lelte? kérdezte az uszorás aggodalommal eltelve.

Megtudta. A főhadnagy egy szegény leánynak udvarolt, s ez távol tartotta a zajosabb, költségesebb multságoktól. Ezt meg is írta az öreg Vojáknak. Így végezte levelét:

„Az ön fiával nem lehet semmire sem menni. Képzelmé, a váltó lejáratánál háromszáz forintot fizetett a zsoldjából.”

Az öreg Vojáknak megcsillant a szeme. Ismét elutazott Erdélybe, ahol töviről-hegyire megtudta, ki az a szegény leány a ki fia jellemét úgy átalakította.

Úgy intézte a dolgot, hogy a leánnyal négy szem között találkozott. Szegény árva leány volt, ki zongoraleckékből élt.

— Kisasszony, mondotta, a leányom zongoraleckéket óhajt önnél venni.

— Kérem.

— De nekem egy kis skrupulusom van.

— Mi az?

— Azt hallottam, hogy önnek egy fess főhadnagy udvarol.

— Bozsáttalot kérek, mondotta a leány energikusan, ahhoz senkinek semmi köze, s ha ön kétkedik tisztességemben

— Isten ments! De a világ, tetszék tudni, a világ, egész más ha az a főhadnagy a világegyetemében . . .

— Nem lehet

— Miért?

— Rögtön.

— Bizonyos ön abban?

— Egész bizonyos.

Az öreg zsebébe nyúlt, s kiolvastott az asztalra hatszónnégyezer forintot.

— Nohát itt a kauczió, tessék hozzá menni?

A leány arca hirtelen kipirult. Nem tudta elképzelni hirtelen, hogy mi történt. Az első impulzusnak engedve sértődötten mondotta . . .

— Úram, önnek nincs joga . . .

— Kérem, kérem, semmi sértetetés. Ilyen közeli rokonok között.

— Közeli rokonom?

No igen, én vagyok tudniillik az István apja.

Még az este az öreg Voják leszámolt az örmény uszorással.

— Öntek alkut szerint összesen ötven forint jár.

— De kérem . . .

— Ja miért nem ügyeskedett?

Az uszorás zsebre vágta az ötven forintot és szomorúan rázta a fejét.

— Nem mennek az üzletek, sehogysem mennek.

ZÖLDI MÁRTON.

— Sztrájk. Ungár Arnold pusztadécsi bérletén a cséplő-munkások közül mintegy 30-an sztrájkba állottak azért, mert a munkaadó először a zabot akarta elcsépeltetni s nem a búzát, melyből ők is részt kaptak volna. A helyszínén kiszállt dr. Vieland Sándor főszolgabírónak sikerült az ellentéteket kiegyenlíteni és a munkások csakhamar újból munkába állottak.

— Vármegyei díjnokok országos értekezlete. A vármegyei díjnokok folyó hó 15-én Budapesten helyzetük javítása érdekében országos értekezletet tartottak, amelyen Békésvármegyei díjnokai is képviselve voltak. Az értekezlet elhatározta, hogy a vármegyei díjnokok országos egyesületét megalakítják s helyzetük javítása céljából a m. kir. miniszterelnökhöz, belügyi és kereskedelemügyi miniszterekhez memorandumot nyújtanak át. Az országos egyesület folyó hó 16-án tiszteltet a képviselőházban a minisztereknél. A küldöttséget Babó Mihály országgyűlési képviselő mutatta be a minisztereknek. Andrássy Gyula gróf belügyminiszternél fizetésük rendezését kérték. A miniszter biztosította őket jóindulatu támogatásáról. Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszternél féláru vasúti jegy váltására jogosító igazolványt kértek. Kossuth Ferencz válaszában kiemelte, hogy kérelmükre ez idő szerint semmi válasz nem adhat, mert oly nagy a hasonló kérelemmel hozzáfordulók száma, hogy ez ügy elintézésének hosszas tanulmány tárgyát kell képeznie. Testületük iránt azonban jóindulattal van. Werkerle Sándor miniszterelnökkel kérésük pártfogását kérelmezték, melyeket a belügy és kereskedelemügyi minisztereknél tettek. A miniszterelnök válaszában kijelentette, hogy a díjnokok helyzetén nemcsak erkölcsileg, de anyagilag is segíteni fog.

— Tüzek. Daczára a nagy hőségnek a város belterülete nem szenvedett az idén a tűzvészől. A határban ellenben, különösen az aratási és cséplési munkálatok idején annál inkább pusztított a tűz. E héten is három nagyobb tüzeset fordult elő. F. hó 23-án Hruska János szarvasi gazdának égett porrá csipkár-düllő tanyája. A kár 1000 K., melyből azonban 600 K. biztosítás útján megtérül. Szerdán Ugray János és Glozik Mihály örmény-zugi gözmalma égett le. A tűz-okozta kár 4000 koronát tesz ki, mely egészében megtérül a biztosítás révén. A harmadik tűz Litauzky Jánosnak a kákai táblán levő birtokán ütött ki s elhamvasztott 50 asztag búzát.

— Gondatlanság áldozata lett Barna József gádorosí lakos másfél éves fia. Hogy-hogy nem? maróluhoz jutott s abból oly mennyiséget ivott, hogy sérüléseibe belehalt. Az eljárás a gondatlanságot terhelő hozzátartozók kipuhatólása iránt folyamatban van.

— Véres verekedés. Czesznák János szarvasi gazda f. hó 22-én cséplőgépét Horváth Mihály kákai bérlő földjén akarta keresztül huzatni. Ezt a szándékát bejelentendő, elment Horváthhoz, azonban őt nem találta otthon. Így hát engedély nélkül fogott hozzá a cséplőgép huzatásához. Időközben azonban Horváth megérkezett és öccsével Horváth Mihállyal együtt megtámadták Czesznákot, orrát megcsontították és annyira összeverték, hogy felgyógyulásához alig van remény. A csendőrök hamarosan elfogták Horváthékat, ők azonban 11 tanu vallomásaival szemben is állhatatosan tagadják a tettességet.

← Cirkus. Ha Buffalo Bill nem is látogatót el hozzánk s Ázsia, Afrika, Amerika beüzülött lovasai harcászati mutatványaikkal nem

is ejtették csodálatba a művészet iránt érdeklődő közönségünket, mégis nincs okunk panaszkodni, hogy szórakozásra nincs semmi alkalom. Ugyanis a Kossuth-téren felállított cirkus mutatványai olyanok, hogy érdemesek a megtekintésre. Különösen kiemelendő Dissely Paula erőművész nő félelmetes, nagyszerű productumai keiteneik állandóan érdeklődést s a helybeli Márc Ármín műkedvelőnek föllépte, aki a legnehezebb sulyokkal könnyedén bánt el. Az előadások a mai nap bucsu előadásával végződnek.

— A Pesti Napló új karácsonyi ajándéka. A Pesti Napló új karácsonyi albumnak sorozta a magyar génius javakincseinek gyűjteménye. Irodalmunk és művészetünk hatalmas alkotásait méltó, nemes díszes formában mutatták be a Pesti Napló előzetőinek. Valamennyi szebb, előkelőbb, értékesebb. díszmunkák nem igen jelentek meg. S a Pesti Napló az 6 albumait ajándékol adja előfizetőinek. A Pesti Napló ideji ajándéka, az 1906. évi karácsonyi albuma meg fog felelni a Pesti Napló díszmunkái hagyományainak. Meg fog felelni nekik abban is, hogy kiállítás fényével felül fogja mulni a megelőző évi kiadványokat. Minden kötet külömb volt az előzőnél, pedig azok az előző kötetek is egytől-egyig remek díszművek voltak. A Pesti Napló ideji ajándékkönyve Rákóczi Album lesz. Nem tudományos, csak a történelem kutatásaiban gyökerező irodalmi és művészeti díszmunka lesz. Ismeretnél fogja a nagy kor hőseit, ünnepnapjait és izgalmas hétköznapjait. Izzó törekvéseit, lobogó indulatait, mély-séges hangulatait, dicsőségét és szenvedéseit. Javairók fogják megírni a nagy szabadságharc eleven krónikáját. És meg fog szólalni ebben a kötetben a kor költészete és izzó muzsikája. A dalnokot és a tárogatóst is tanuságba idézzük. S a képzőművészetet is. Az egykorit és az újat, hogy képen, rajzban ábrázolja azt a szentséges hőskort. Nagyszabású festmények, elsőrangú illusztrációk, kiváló mesterek alkotásai díszítik majd ez művet. T a műlapokon kívül a sokszorosított művészet egész sor több színnyomossu képen fog remekelni. E díszes tartalomhoz méltó lesz a keret. Békötését a magyar iparművészet elsőrangú mesterére bízák. Hadd feleljen meg a remekmű nemes tartalmának a külső megjelenése is. Ezt az új páratlan díszű ajándékot megkapja karácsonyra a Pesti Napló állandó előfizetőim kívül minden új előfizető is, aki mostantól kezdve egy évre megszokás nélkül a Pesti Naplóra előfizet, illetve aki karácsonyig legalább egy télelv díjat befizetett és egy további félévet befizetett és egy további félévi előfizetésre magát kötelezi. Az előfizetés fél és negyed-évenként, sőt havonta is eszközölhető s kívánatra külön értesítést küld e módokatokra vonatkozólag a Pesti Napló kiadóhivatala, Budapest VI. Andrássy-ut 27.

Felelős a szerkesztésért Sámuel A. a kiadó

C S A R N O K

Krónika.

Pesti rigmusok.

Ne nézd a címet olvasóm, ma,
Csaldánál benne módfelett,
Mivelhogy most Abbáziából
Írom e „pesti“ levelet.
Megmondom őszintén, a hogy van,
De szolgáljon mentsegemül,
Hogy esaknem egész Budapest most
A Quarnero Café-ban ül.

Van itt ügyvéd, bíró, tanácsnok
És képviselő egyaránt,
S fölismered tüstént, ezer közt,
A pesti asszonyt, pesti lányt.
Mert párja nincs a pesti nőnek,
Szépséges, bájos és kacér,
Ha nézed — a fürdőbe fölként —
Fölpezsául benned mind a vér.

Egy szóval itt van most a pesti
Karóznak szépe mindahány.

S a parkban, strandon és a mölön
Cseng a magyar szó szaporán,
De az édes magyar beszédnek
E tájon nagy az ára ám:
Penzünket adjuk Ausztriának —
Ó tulipán, szép tulipán!

Igaz, hogy én is itt vagyok most,
S méltán érhetne érte vád,
Hogy másnak vízet prédikálok,
S iszom Tokajnak szinborát,
De én, mint afféle poeta,
Csak átfutó vendég vagyok,
És „kedves“ osztrák só goromnak
Egy rézkrajaért itt nem hagyok.

S német dall bár magyar cigány huz,
S magyar pinczér hoz — pilsenit,
S bár kapni paprikát, — olajjal,
Stájer ló magyarul nyerit:
Megyek, futok, száguldok ismét,
S ha lábam magyar földet ér,
Ezt a bübajos, édes érzést
Föl nem cserélem semmiér . . .

F E N Ő .

H I R D E T É S E K .

Ház eladás.

A Csáky utcában 86. ujszámu ház

azonnal eladó.

Érdeklődők felvilágosítást nyernek

4 - 4 e lap Kiadóhivatalában.

Cook és Johnson-féle

amerikai

szabadalmazott tyukszem gyűrűk

(törv. védve)

ma az egyetlen szer, melylyel az
oly rettenetes tyukszem-fájdalmak
megszüntethetők és a tö teljes bi-
zonyossággal kúrtható.

Ma a világ legjobb gyógyszere.

Minden szenvedőnek ajánlandó.

1 drb 20 fillér, 6 drb 1 korona.

Kapható Szarvason: Bugyis Andor, Burger
Frigyes és Nigrinyi Zoltán gyógyszerártaiban.

A MAGYAR REMEKIRÓK

a magyar irodalom főművei
kilenczedik sorozata

most jelent meg a következő kötetekkel:

Deák Ferencz munkáiból. I. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Wlassics Gyula.
Magyar népdalok. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Endrődi Sándor.
Mikes Kelemen törökországi levelei. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Erődi Béla.
Petőfi Sándor munkái. I. és II. kötet. Kisebb költemények. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Badics Ferencz.

A már előbb megjelent nyolcz sorozatban a következő művek jelentek meg:

Arany János munkái. I. II. III. és IV. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Riedl Frigyes.
Arany László munkái. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Kozma Andor.
Bajza József munkái. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Badics Ferencz.
Balassa Bálint báró és Zrínyi Miklós gróf. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Széchi Károly.
Csiky Gergely színművei. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Vadnai Károly.
Csokonai V. Mihály munkái. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Bánóczy József.
Czuczor Gergely költői munkái. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Zoltvány Irén.
Eötvös József báró munkáiból. I. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Voinovich Géza.
Garay János munkái. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Ferenczi Zoltán.
Gyöngyösi István munkái. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Badics Ferencz.
Gvadányi József és Fazekas Mihály. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Négyesy László.
Katona József és Teetzi László gróf. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Rikosi Jenő.
Kazinczy Ferencz műveiből. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Váczy János.
Kemény Zsigmond báró munkáiból. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Gyulai Pál.
Kisfaludy Károly munkái. I. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Heinrich Gusztáv.
Kisfaludy Sándor munkái. I. és II. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Heinrich Gusztáv.
Kölcsey Ferencz munkái. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Angyal Dávid.
Kossuth Lajos munkáiból. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Kossuth Ferencz.
Kurucz költészet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Erdélyi Pál.
Madách Imre munkái. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Alexander Bernát.
Pázmány Péter munkáiból. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Fraknói Vilmos.
Revczky Gyula összes költeményei. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Koroda Pál.
Gróf Szechenyi István munkáiból I. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Berzovicz Albert.
Szigligeti Ede színművei. I. és II. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Bayer József.
Tompa Mihály munkái. I. II. III. és IV. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Lévy József.
Vajda János kisebb munkái. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Endrődi Sándor.
Vörösmarty Mihály munkái. I. II. III. IV. V. és VI. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Gyulai Pál.

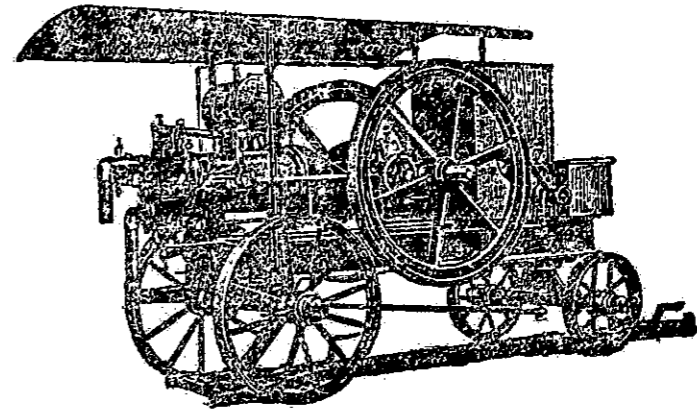
A Magyar Remekírók gyűjteménye tizenegy 5 kötetes sorozatban jelenik meg. A teljes 55 kötetes munka ára 220 korona, az ennek kiegészítőjeként megjelent Shakspera összes művei hat kötetbe kötve ára 30 korona, melyet a Magyar Remekírók vevői 20 korona kedvezményes áron kapnak.

Megrendeléseket elfogad minden könyvkereskedés és a

Franklin-Társulat
magyar irodalmi intézet és könyvnyomda.
(Budapest IV., Egyetem-u. 4.)

Hirdetések
jutányos áron
vétetnek fel lapunk
kiadóhivatalában.

Nyomatott a „Szarvas és Vidéke” gyorsajtóán.

GÉPÉPLESI ÉS GAZDASÁGI GÉLOKRA

legjobban bevált

BENZIN MOTOROK

Ipari és malomhajtásra

legolcsóbb üzemi

SZIVÓGÁZMOTOROK

legelőnyösebben kaphatók:

BECK ÉS GERGELY

motor és gépgyárában

Budapest, V., Váci-ut 12.

12-13

Kiadó

egy utcái 3 szobás és egy udvari lakás.
Értekezni lehet

Ponyiczky Sámuel

Beliczay-utcai lakásán.

Egy nagy magtár

azonnal kiadó Dr. SZEMZŐ GYULA ügyvédnél.

Egy jó karban lévő igen szép

híntó

eladó. Értekezni lehet

HUTORAY GYULÁNÁL Békésszentandrásán.